

PROPOSTA: PER UN NADAL ECOLÒGIC

CAMPANYA PER A UN NADAL ECOLÒGIC

ORIGEN I SENTIT DEL NADAL

Un cop tret l'aspecte místico-espiritual afegit per la cultura cristiana en els últims quinze segles, la celebració del Nadal se'ns presenta en el decurs de la història com una festa agrícola d'agraïment a la Natura, que tenia com a centre el generador de tota vida: el SOL.

Abans del canvi originat en el calendari julià, el solstici d'hivern (quan el sol deixa de caure-neix- i els dies comencen a allargar-se) se celebrava el 25 de desembre en comptes del 21. En el cicle natural, aquesta data correspon al temps en què la Natura inicia el seu descans tot preparant-se per al nou renaixement que esdevindrà amb la primavera. En les antigues cultures agràries era el temps en el qual la collita ja era feta, les sitges plenes, la terra descansava i es demanava que l'any següent fos tan bo o més que el que acabava. Per això, un cop acabat el cicle natural, es feia festa i s'homenatjava el déu que ho regia tot, el déu SOL (anomenat de diferent manera segons les diverses cultures).

La deificació dels emperadors romans fou el primer pas cap a la "sacralització" de la festivitat. Amb la identificació emperador-sol, a partir de la meitat del s. IV, comença un nou període en què el "dies natalis solis invicti" (dia natalici del sol invicte) serà també el dia natalici de l'emperador, simbiosi que, metafòricament, ens va dur, amb la cristianització de l'imperi, a la identificació SOL=LLUM=JESU-CRIST.

La proximitat cronològica amb les saturnals romanes (festes en honor de Saturn, déu de l'abundància, que se celebraven del 17 al 23 de desembre), temps en el qual l'alegria i la gresca campanyen arreu, ha fet que s'hagi donat un trasllat de costums, de manera que encara avui es conservin en major o menor grau les característiques alegres i festives originàries d'aquesta celebració.

LA TERGIVERSACIÓ DE L'ESPERIT NATURAL: un cant a la Natura convertit en atemptat a la Natura.

Hem vist com el Nadal té com a origen el cicle natural i que és

un acte de gràcies pels béns aconseguits. Això podem dir que ha estat conservat fins fa relativament poc; la realitat actual n'és una altra.

Avui dia, els condicionaments socio-econòmics i els costums de nova encunyació converteixen el Nadal en una data d'atemptats i espoliació de la Natura, les conseqüències dels quals vam molt més enllà de la simple aparença.

L'ARBRE DE NADAL, EL GREVOL, LA MOLSA, EL GALZERAN I ALTRES HERBES: manipulació i destrucció de béns naturals, en base als interessos mercantilistes

L'arbre de Nadal, pi o avet, és arrencat, tallat o dividit en parts i venut per a "fer maco" als carrers o als menjadors. S'asseca irremeiablement i acaba en el pot de les escombraries.

Milers d'arbres són talats indiscriminadament per lluir-los tan sols un parell de setmanes. Milers d'arbres dels nostres boscos són assassinats en benefici d'unes quantes butxaques sense escrúpols.

Milers d'arbres que despoblen les nostres terres pel caprici d'imitar un costum estranger aliè a la nostra identitat catalana i mediterrània, que en té com a propis el pessebre i el caga-tió.

Ara bé, si malgrat tot voleu celebrar el Nadal a la manera ianqui i nòrdica (l'arbre), almenys compreu un arbre-test, de viure, que després visqui i es pugui transplantar.

El grèvol. Manats de poms del seu fruit de boletes vermelles i de les seves fulles verdes dentades són venuts en aquesta data com a guarniment de les llars.

Quan ja s'ha acabat amb els autòctons, grans extensions de boscos de grèvol són arrassats a tones a Segovia, Asturias i Cantabria per ser comercialitzats arreu de la península. Com a resultat d'això: una immensa quantitat d'hectàrees erosionables, d'ecosistemes desequilibrats i de mamífers i aus sense recer ni menjar en el dur hivern, ja que molts d'ells busquen aixopluc en el seu interior (2 o 3 graus més calent que l'exterior), i s'alimen-

ten de les fulles i dels fruits, uns dels pocs aliments hivernals

La molsa: esponja natural dels boscos i facultador de vida. La seva recollida massiva per part de comerciants àvids de fàcils beneficis, deixa grans extensions de sòl boscà totalment pelat i a punt per sofrir l'atac dels elements, que l'erosionaran.

L'esponjositat d'aquest verd vegetal facilita l'absorció d'una gran quantitat d'aigua, a més d'impedir l'arrossegament de terra, forma un focus d'humitat entorn del qual creixen diverses espècies. De manera semblant, els seus forts rizomes, introduint-se en el sòl, formen un petit mur de contenció de l'erosió.

En el pessebre, en comptes de molsa, podem fer servir altres materials: serradures, paper, sorra, cartró, plastilina, etc; però, sobretot, imaginació.

Posar un arbre, omplir la casa de grèvol, de molsa o de galzeran, no és, com diuen els comerciants, retre homenatge a la Natura. No. Això és un atemptat a la Natura.

Si volem tenir la casa verda, tinguem-la tot l'any. Omplim-la d'aquestes plantes i rams que tant ens agraden aquests dies, sí; però vius, en testos, i tot l'any.

UNA FESTA SOLIDÀRIA I DE GERMANOR QUE HA ESDEVINGUT INSOLIDÀRIA

Com ja hem vist, en els seus orígens el Nadal era una celebració comunitària que, amb la cristianització, s'enriquí amb l'esperit d'germanament de tots

en el naixement de Jesucrist.

Aquesta pretesa unió, però, ben be no existeix actualment enlloc. Avui, la celebració del Nadal, a part la parafernàlia oficial i pública, s'esdevé, de vegades, una data que, més que unir, separa les persones i que assenjala les diferències existents entre uns i uns altres. L'inflat esperit de germanor és una carassa per tapar la mala consciència -si algú en té-.

Aquestes són, sobretot, dates de desenfrenament consumista, de disbauxa i de malbaratament. Dies en què la gola i la despesa injustificada s'erigeixen en sobirans i els excessos intenten encobrir les frustracions d'una existència insatisfactòria. El que era una commemoració d'alegria i d'esperança s'ha convertit en simple mercadeig i en una burda imitació dels seus aspectes més superficials.

Carrers i aparadors il·luminats dia i nit ens demostren clarament l'esperit consumista que presideix aquestes festes. L'enorme malversació energètica va acompanyada d'una puja desorbitada dels preus de qualsevol producte, que es vendrà igualment, donat la tònica dominant. Un país que ja compta els aturats a milions, no pot, de cap de les maneres, fer, èticament, aquesta ostentació de malbaratament.

LES JOGUINES BÈLLIQUES: L'aprenentatge vers un futur competitiu i destructor.

La infantesa és, sens dubte, el període en la vida d'una persona en el qual amb més força es perfila el seu caràcter i es va for-

mant la seva personalitat d'acord amb les influències i l'ensenyament rebuts. Avui, quan tots tenim clara consciència del perill de guerra nuclear i de desaparició de la humanitat, ens és moralment obligat impedir, tant com sigui possible, que el món violent, agressiu, competitiu i alienant dels adults continuï essent imitat per conformar el món dels infants.

Ara per ara, la indústria de la joguina bèl·lica no fa sinó traslladar la violència social, visible o soterrada, la lluita competitiva i l'actitud passivo-alienant de l'adult, al terreny dels infants. La violència del carrer, de la família, de la premsa, del cinema i de la televisió és així recreada per uns nens que són preparats, sense adonar-se'n, per viure en un món en el qual la iniciativa individual i el respecte més minso dels drets humans són arraconats en nom dels interessos bèl·lico-econòmics disfressats amb paraules afalagadores.

Si volem un futur més humà i solidari, no l'esperem pas d'uns homes formats segons els esquemes sexistes i agressius tradicionals, elevats ara a l'enèssima potència, i acostumats a interpretar la violència i la lluita per ser el primer com a quelcom substancial a l'home. Desterrem la violència, l'automatisme, el sexisme i la competitivitat, de les nostres llars. Regalem joguines creadores i constructives que facilitin el treball en grup i evitin la competència i la violència.

Un nen educat en un ambient solidari i no agressiu pot ser el raig d'esperança en un futur millor i en Pau.

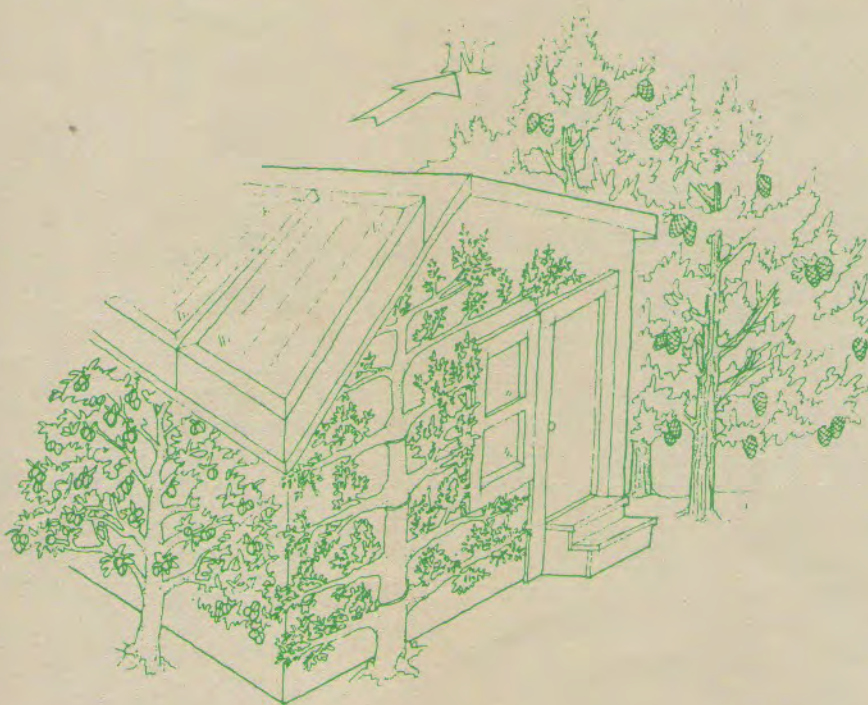
PROPÒSTES PER A UN NADAL ECOLÒGIC

Netegem, conservem i repoblem els boscos.

En comptes d'anar a espoliar els boscos, enriquem-los. Enfront de la recollida de "verd", plantem llavors en les clarianes, respectem plantes i arbres i recollim la brutícia que els enlletgeix.

Convertim la gola en solidaritat.

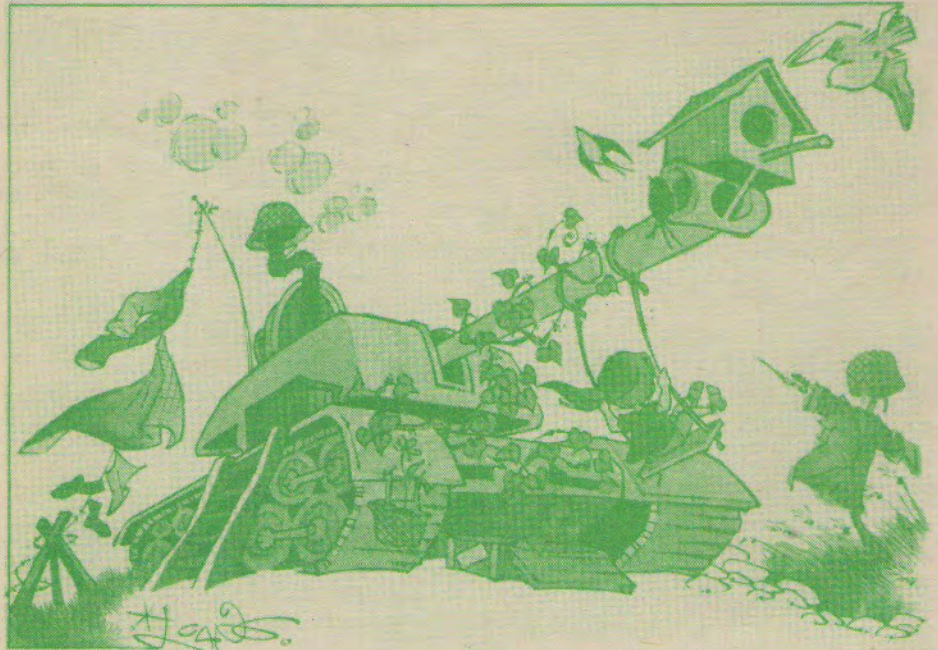
Oferim solidàriament el 10% de les despeses desorbitades que pensàvem fer, a institucions humanitàries i grups culturals. O bé ingresseu-lo al c/c. d'Alternativa Verda nº 4718-93 de l'Agència 841 de la Caixa de Pensions, per tirar endavant 3 projectes:

- 1) Construcció d'un pou i un molí de bombeig per subministrament d'aigua a una aldea d'un país del Tercer Món.
- 2) Adquisició i conservació d'un bosc autòcton.
- 3) Iniciar la creació d'un Centre de Desenvolupament de les Tecnologies Alternatives i Recursos Naturals.

Siguem Creatius.

Busquem noves formes de decorar les llars. Fem servir la imaginació i trobarem mil i unes maneres noves de guarnir les nostres cases amb materials tan diversos com el paper i les serradures o la sorra i la plastil·lina. Omplim de testos els nostres habitatges i tot l'any semblarà Nadal.

Regalem o fem joguines creadores i a escala humana.

Oferim als nostres nens jocs recreatius i didàctics. I millor si els ajudem a construir les seves pròpies joguines. Impulsem els jocs creatius, artesanals i d'equip.

Apallissem el Tió

Siguem fidels a les nostres tradicions i evitem la colonització cultural.

- Si estimes la natura, no col·laboris en la seva mort.
- Si vols un món en Pau, no regalis instruments de guerra.
- Si vols que el teu fill tingui un futur, no li ofereixis un arma per a destruir-lo.
- Si vols que el teu fill/a sigui el constructor de la seva vida, no el situïs com a mer espectador de la joguina autòmata.
- Si vols que visqui en un món solidari, no l'ensenyis el camí competitiu del poder.
- Si vols la vida, respecta-la i rebutja tot allò que la destrueix.

Aquesta volem que sigui una campanya estesa arreu de les nostres terres. Convé que a cada població es formin grups de treball que la puguin dur a terme autònomament. El material informatiu ja el teniu, el treball resta fer-lo. Per qualsevol consulta, podeu trucar a: Josep Lluís, telf. 798 26 07 (a l'hora de dinar o bé a última hora de la nit).

Col·lectiu Ecologista i Alternatiu ILURO VERD, Mataró.

(Model d'instància per a institucions)

Anexe 2

Il.lm. Sr.:

(nom)....., que visc a ....
 (població)....., que tinc el D.N.I. número .....
 com a representant de (col·lectiu.org.)
 ....., amb domicili social al carrer .....,
 ....., us

EXPOS: Que cada any, la festa de Nadal és motiu d'una gran quantitat d'atemptats ecològics amb la tala de pins, avets i grèvol i la recollida massiva de molsa.

Que el problema ve donat per la comercialització dels dits vegetals.

Que tot això deixa com a conseqüència grans alteracions en els ecosistemes, erosió i possible desertització.

Per això, us

DEMAND: Que en nom de l'obligatori respecte que es deu al patrimoni natural, doneu les oportunes ordres per tal que:

- a) no es posi cap arbre no-plantat en la via pública.
- b) no sigui permès de vendre cap tipus de producte verd "mort" (molsa, grèvol, arbre, etc.).
- c) es recolzi la venda de plantes i arbusts vius, en testos, de viver.
- d) es desaconselli oficialment la venda/compra de joguines bèl·liques i es promocióni la de jocs didàctics i creadors.

La qual cosa espero d'obtenir.

..... de ..... de .....

(signatura)

IL.LM. SR. ALCALOE DE .....